

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

1 Tuta sit ecclesia, quam lex privata tuetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

item manifestum alia emptione, alia dotatione predicta sibi invenire. Oritur itaque contentio inter monachos & clericos de decimis.

¶ Hic periculum queritur, an clerici baptismatis ecclesie auctoritate privilegii, decimas sua dicitur ex integro sibi valeant vindicare.

¶ Secundo, an subsequenti privilegio monachorum derogatur antiquioribus privilegiis baptismalium ecclesiarum.

QVÆSTIO I.

QVod vero auctoritate illius privilegii decimas sibi ex integro clerici vindicare non audeant, hinc probatur, quia decima iuxta decreta sanctorum Patrum quadripartito dividitur: quarum una parti Episcopi, secunda clericis, tertia fabricis restituitur, quarta vero pauperibus est assignata. Decreta vero sanctorum canonum verum magis, quam Apostolicum servare oportet.

C. I. ¶ Constitutum synodi, quod unum est salis ecclesie probavit assensus, Romanam sedem servare oportet.

Unde Gelasius Papa ait in epistola ad Episcopos Dardanis.

Confidimus, quod nullus iam veraciter Christianus Cignoret, unicusque synodi constitutum, quod universali ecclesie probavit assensus, nullam magis exequi sedem pre ceteris oportere, quam primam: quæ & unamquamque synodum sua auctoritate confirmat, & continuata moderatione custodit.

C. II. ¶ Qui negligenter passit Dominicum gregem sibi commendatum, convincitur summum non amare pastorem.

Item Leo Papa epist. ad Episcopos Sicilia.

Divinis b præceptis, & Apostolicis monitis incitatur, ut pro omnium ecclesiarum statu, impigro vigilem effectu: ac si quid inquam reprehensionem invenitur obnoxium, celeri sollicitudine, aut ab ignorantia imperitia, aut a presumptionis usurpatione revocemus. Monente enim Dominice & vocis imperio, quo beatissimus Apostolus Petrus trina admonitione i mysticis sanctionibus imbutur, ut Christi oves, qui Christum diligunt, quantum possimus, declinemus: ne profectio summi Apostoli, qua se amatorem domini esse testatus est, vana inveniat in nobis: qui negligenter pascens Dominicum gregem toties commendatum, convincitur summum non amare pastorem.

¶ Admonitione] in originali, & apud Anselmum legitur, trina repetitione mystice sanctionis. Alia vero quædam sunt emendata ex ipsa epistola.

C. III. ¶ Non debent ullo modo variari, quæ ad perpetuum ordinantur quædam.

Item Anselmo Episcopo, epist. 11.

Quæ ad perpetuum utilitatem generaliter instituta sunt, nulla commutatione varientur: nec ad privatam trahantur commodum, quæ ad bonum sunt commune præfixa: sed f. manentibus terminis, quos constituerunt Patres, nemo injuste i usurpet alienum: sed intra fines proprios atque legitimos, prout quis valuerit, in latitudine se exerceat charitatis.

¶ Injuste] Apud B. Leonem legitur, nemo in jus tendat alienum. Apud Ivoem, & in Capitularibus legitur, nemo damnet alienum: apud Anselmum vero, nemo injuste damnet.

a al. firmavit. b Anst. l. c. 32. & 43. & l. c. 22. c Ioan. 21. d al. coloratur. e Cap. l. c. 214. & l. 2. c. 222. Anst. l. c. 121. f. v. p. 16. c. 37. g al. & g al. voluerit.

C. IV. ¶ Nulli divinis constitutionibus, & Apostolicis sedis decreta temerè liceat.

Item Hilarius Papa in synodo Romana, capite primo.

Nulli a fas sit sine status sui periculo vel dimittere constitutiones, vel Apostolicæ sedis decreta temerè: quia nos qui potentissimi b i sacerdotis administratione officia, talium transgressionum culpa respicitur, si nos dedes fuerimus inventi: quia meminimus: quod nos re debemus, qualiter comminetur & Deus indignus sacerdotum. Si quidem reatu nostri delinquit, quæ tiori honore perfruitur: & graviora facit vna rum sublimitas peccantium d.

¶ Potentissimi] Sic apud Anselmum, & in veteri sive Gratiani exemplaribus, præter unum, in quo habetur: alto ipse, potissimi.

C. V. ¶ In Spiritum Sanctum blasphemare, quæ sacros canones violant.

Item Damasus Papa.

Violatores e canonum voluntati graviter b Patribus iudicantur: & a sancto Spiritu (constitutum ac dono ditati sunt) damnantur, quoniam blasphemant Spiritum Sanctum non incongrue videntur, qui canones sacros canones non necessitate & compelluntur, sed osdem sacros canones non necessitate & compelluntur, sed qui præsumunt, aut facere volentibus sponte committunt. Talis enim præsumptio manifeste unum genus est blasphemantium. Spiritum Sanctum: quia, ut præsumptum est, contra eum agit, cuius nuntius & gratia canones editi sunt.

C. VI. ¶ In quibus Romanæ Pontificis leges non sunt condere leges.

Item Urbanus Papa.

Sunt quidam dicentes Romano Pontifici leges b se novas condere leges. Quod & nos non sine indignitate, sed etiam valide affirmamus. Quia cum summo potere est, quia inde novas leges condere potest de Evangelicis aliquid, & Propheta: i. ut prædicaverunt. Vbi vero aperte dominus, vel eius Apostolus eos sequentes, sancti Patres sententiales aliquos dixerunt, sibi non novam legem Romano Pontifici potius, quod prædicatum est, usque ad animam b potius, quod prædicatum est, usque ad animam b potius confirmare debet. Si enim, quod decreta apostoli & Prophete, destruat (quod ab his) sententiam dare, sed magis errare convincerent, hoc procul sit ab eis, qui semper domini ecclesie in luporum insidiis optime custodiuntur.

¶ Et Prophete] Anselm. l. c. 11. v. c. 1. m. 1. p. 11.

C. VII. ¶ Apostolica sedis auctoritas sanctorum statuta aliquando condere non valet.

Item Zozimus Papa.

Contra f statuta Patrum condere aliquid, b tare nec huius quidem sedis potest auctoritate: pud nos enim inconvulsis radicibus vivit immutabilia decreta Patrum sanxere reverentiam.

¶ Epistola, unde sumptum est hoc caput, non est in Ivo, autem in loco indicato, & in epistola ad Romanos ad Episcopum Lugdunensem, asserti hoc ex epistola Romanæ ad Narbonensem provinciam: & ipse Gregorius ad Episcopum ad Hyspahanem narrat si scriptis ad Episcopum Galie & p.

a Poly. l. 1. tit. 7. Anst. l. c. 47. & 48. Ivo p. 1. c. 1. potissimi. b Greg. 3. & 14. d al. de Gregorio. e Desiderius p. 4. Anst. l. c. 116. Poly. l. 4. tit. 1. c. 126. Pam. l. c. 4. concordat.

C. VIII. ¶ *Stare non valet, quod contra Evangelium vel prophetiam dicitur, seu consuetudinem factum fuerit.*
Item Marcellinus I. Papa, epist. 2.

Maxime a quod irreprehensibile est, catholica defensio ecclesie. ¶ *Injustum est iudicium, & diffinitio iniusta, regio metus vel iusti à iudicibus ordinata, non valet.* Nec a quodquam, quod contra Evangelicæ, vel prophetice, aut Apostolicæ doctrinæ constitutionem, firmiter, ac sine sanctorum Patrum actum fuerit, firmetur: & quod ab infidelibus vel hæreticis factum fuerit, omnino cassabitur.

¶ *Marcellinus] Rescriptum est ex vetustis exemplaribus. Item capta erat, Marcellus.*
C. IX. ¶ *Nec quidquam] Emendatum est hic locus ex ipsa Marcellini epistola.*

C. IX. ¶ *Assuetis Patrum non deviare, & fidei regulam custodire, prima salus est.*
Item Hormisdæ & Papa Episcopi Hispanie.

Placuit est, recte fidei regulam custodire, & à consuetudine Patrum nullatenus deviare.

C. X. ¶ *Prohibetur Pelagius Papa temon sui decessora per omnia servare.*

Arguendum est, ut pro auferendo suspicionis scandalis, obsequium confessionis nostræ legibus & ministerio, quibus nos etiam subditos esse sacre scripturæ arguimus. Veniens etenim Rufinus vir magnificus, excellentis virtutis legatus, confidenter à nobis, ut decuit, postulavit, quatenus vobis, aut beata recordationis Leonis Pape rogatum à nobis per omnia conservari significare debuerimus, aut propriis verbis nostræ confessionem fidei destinare. Et primam quidem petitionis eius partem, quia factior fuit, mox, ut dixit, implevimus, nosq; in omnibus præfatis tomum pro catholica fidei assertionem conscripsimus. Deo propitio, custodire manus nostras ad vos professione significamus. ¶ *Ut autem nullius deinceps (quod ubi) suspicionis resideret occasio, illam tantam aiam partem, quam memoratus vir illustri ad memoriam, facere maturavi: sicut propriis verbis confessionem illam, quam tenemus, exposui.*

C. XI. ¶ *Anathema apud Deum fiat, qui consuetudinem Romanorum Pontificum violat.*
Item Hilarius Papa in g. capituli, c. ult.

Etenim à decreto constitutum, ut exsecrandum a semper apud Deum reus existat, quicumque Regum, seu Episcoporum, vel potentum deinceps Romanorum Pontificum decretorum censuram in quocunque creditur vel permittit violandam.

¶ *Sci Episcoporum] Haec voces non leguntur in ipso capitulo, nec in capitulis, sunt tamen apud Anselmum, & in Romanorum] In capitulo habetur, deinceps canonum censuram: nec multo aliter in capitulari. Anselmus tamen & Protoprocurator indere ut Gratianus.*

C. XII. ¶ *Non licet alicui Episcopo contra Romanorum Pontificum decreta aliquid agere.*
Item Damasus I. Papa, epist. 4. Prohibetur k. Episcopo.

Omnia decretalia, & cunctorum decessorum nostrorum constituta, quæ de ecclesiasticis ordi-

nibus & canonum promulgata sunt disciplinis, ita à vobis, & ab omnibus Episcopis, ac cunctis generaliter sacerdotibus custodiri debere mandamus, ut si quis in illa commiserit, veniam sibi deinceps noverit denegari.

C. XIII. ¶ *Non communiis sacris altaribus, qui nefas sacris obedere canonibus.*
Item Gregorius lib. 2. epist. 7. seu c. 45. ad Romanos Episcopos.

Hac a consensu & sanctis Patribus diffinitione factus, ut qui sacris nefas obedere canonibus, nec sacris administrare, nec communionem capere sit dignus altaribus.

C. XIV. ¶ *Observande sunt regula à sanctis Patribus in synodo statuta.*
Item ex Concilio Chalcedonensi, c. 7.

A sanctis Patribus in unaquaque synodo ulque nupè prolata regulas teneri statutimus.

C. XV. ¶ *Voluntatem & statuta sanctorum decessorum custodiant, qui sua servari volunt.*
Item Gregorius ad Montanum & Theonem, lib. 1. epist. 12. seu cap. 12.

Vltima ac rationis ordo suadet, ut qui sua à successibus desiderat mandata servari, decessoris sui proculdubio voluntatem & statuta custodiat.

C. XVI. ¶ *Contra statuta sanctorum Patrum agi, qui ea non servat invidiosus.*
Item Leo Papa IV.

Ideo & permittente Domino pastores hominum sumus effecti, ut quod Patres nostri sive in sanctis canonibus, sive in mundanis affixere legibus, excedere minime debeamus. Contra eorum quippe saluberrima agimus instituta, si, quod ipsi divino staverunt consilio, intactum non conservamus.

¶ *Si ergo primam fidem canonum pro amulio observare oportet, & scripta statuta omnium ecclesiarum necesse est illam impio vigilare assidua, si ea, quæ à Romanis Pontificibus decreta sunt, ab omnibus observari conveniunt: si illi, qui nefas sacris obedere canonibus, altaribus ministrare non debent, patet, quod contra statuta sanctorum canonum, quibus status ecclesiarum vel confundantur, vel perturbentur, privilegia ab Apostolice non debent. Huic ita responderet. Sacrosancta Romana ecclesia jus & auctoritatem sacris canonibus imperat, sed non eum aliquid. Habet enim jus condendi canones: ut pote quæ capax est, & cardo omnium ecclesiarum: à cuius regula nemini dissentire licet. Ita ergo canonibus auctoritatem prestat, ut seipsam non subijceat eorum. Sed sicut Christus, qui legem dedit, ipsam legem carnaliter implere, octava die circumcisus, & quadragesimo die in templo cum hostiis presentatus, ut in seipso eum sanctificaret, postea vero, ut se dominum legis ostenderet, contra legem literarum prætergrediens, dicens: [Non legisti, quid fecerit Abimelech, quando venit ad eum David, & dedit ei panes propositionis, de quibus non licebat edere, nisi solum sacerdotibus, & comedit ipse, & pueri eius? Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

¶ *Item, h octava die secundam legem per circumcisus? & non in sabbato circumcidit in hominem? Item, cum iuge holocaustum ex lege offeratur, cum masculus quadragesimo, sanctissimo die ab utero sua matris natus secundam legem imperium cum hostiis in templo presentatur, unde sacerdotibus offerretur hostias in templo literarum sabbato, sicut, & sine crimine fuerit tunc filius hominis multo magis valet servare literarum legem, quod est*

a al. hac. b Pely. lib. 4. tit. ult. c Ivo part. 4. cap. 186.
d al. consilii. e Luc. 2. * Matth. 8. f Matth. 22.
g 1. Reg. 2. h Levit. 24.

etiam dominus sabbati. Hincetiam de eo. a [Erat lesa deo, tanquam potestatem habens] ad est, tanquam legi dominus, addens moralibus ea, qua dicuntur ad perfectionem, ubi non figuratum in hunc spiritum intelligenti commutari, non tanquam b [Erat enim, qui litera legi ascripti non audent ali- quid addere, vel commutare.] Sic et summa sedis Pontificis canonibus sine a se, sine ab alius sua auctoritate conditum reverentiam exhibent: et ea se humiliando ipsi custodiunt, ut alii observandi exhibeant. Nempe non veris jubendo, seu deservendo, seu aliter agendo, si decretum domini et conditoris esse ostendunt. In praevio ergo capituli, alii imponitur necessitas observandi: summi vero Pontificibus ostenditur inesse auctoritas observandi: ut a se tradita observando, alii non contemnenda demonstrent, exemplo Christi, qui sacramenta, qua ecclesia servanda mandavit, primo in seipso suscepit, ut ea in seipso sanctificaret. Oportet ergo primam sedem, ut diximus, observare ea, qua decernendo mandavit, non necessitate observandi, sed auctoritate imperitendi. Li- cet itaq, sibi contra generalia decreta, specialia privilegia indulget, et specialia beneficia concedit, quod generalia privilegia derogat, et specialia beneficia concedit, quod generalia privilegia derogat. Quamquam si decretorum summorum auctoritatem aliquid concedere inveniatur contra sanctorum canonum ita aliquod constituunt, ut interpretantur d auctoritatem sanctae Romanae ecclesiae referunt. Ipsi namq, sibi, canones valent interpretari, qui jus con- dendi eis habent. Unde in nonnullis capitulis conciliorum, cum aliquid observandum determinat, statim subinfertur. [Nisi aucto- ritas Romana ecclesiae alter e imperaverit,] vel [Salvo tamen in omnibus iure sanctae Romanae ecclesiae.] vel [Salvo tamen in om- nibus Apostolica auctoritate.] Quare, ergo de decimis, vel quibuslibet ecclesiasticis negotiis, sacri capituli distinguuntur, in- telligenda sunt necessarii servari, nisi auctoritas Romana ecclesiae aliter fieri mandaverit, vel permiserit. Cum ergo aliqua privilegia ab Apostolico aliquibus conceduntur, est contra generalem legem aliquid sonare videantur, non tamen contra ipsam aliquid concedere intelliguntur: cum ipsius legis auctoritate privilegia singulorum penes matrem omnium ecclesiarum referuntur. Neg, si enim privilegia aliquibus concederentur, si praeter generalem legem nulli aliquid speciale indulgeretur. Privilegia namq, dicuntur tanquam privata legia, eo quod privatam legem singulis generant. Quam distinctionem Gregorius videlicet, refert te usque passis, quod fecit. Item Hieronymus in expositione Iona ad c. pri- mum. [Privilegia singularium non possunt legem facere commu- nem.] Valde ergo, ut ex praevio colligitur, sanctae Romanae eccle- siae sui privilegia quoscumq, modo, et extra generalia decreta, qua- dam specialibus indulget: considerata tamen rationi aequi- tate, ut, qua mater iustitiae est, in nullo ab ea dissentire invenia- tur: ut privilegia videlicet, quae ob religionis, vel necessitatis, vel exhibiti obsequii gratiam conceduntur, neminem relevando tra- ditorem faciant, ut multorum detrimentum non circumspiciendo, in pauperum miseria nonnulli deiciant. Illud vero i Aposto- li ad memoriam revocantes, quod ad Corinthios scribens, ait; [Non enim volumus, ut alii sit remissio, vobis autem tribulatio.] Cui sacra lex firmatam concordans, ait. [Rescripta contra ius elata ab omnibus iudicibus praecipimus refutari: nisi forte aliquid est, quod non laedit aliam, et profici parenti, vel oronem supplicantibus indulget.] et Item constituta Imperatori ad popularia. [Nec damnosa sise, nec iuri contraria postulari oportet.] Clerici ergo huius baptisimalis ecclesiae privilegia auctoritate muniti, sua discre- si decimas sibi ex integro vindicare valent: nisi forte summa ne- cessitate Episcopi cogantur ad quatuor suam accipiendam, et illi superadducere monstrantur.

QVÆSTIO II.
QUod autem antiquioribus privilegijs, sub quibus quibus regari non possit, auctoritate Anacleti presbiteri, et beati omnibus Episcopi, et reliquis Christi sanctis fieri ait in epist. i. c. 2.

C. I. ¶ Ecclesiarum privilegia condita impem- innumerata serventur.

1. ¶ Privilegia a ecclesiarum & sacerdotum iura- rata & inviolata cunctis decernimus manere in- poribus. Leges ecclesie Apostolica auctoritate ha- mus, & peregrina iudicia submovemus.

1 ¶ Sacerdotum] In originali est, sacerdotum statim postoli iusta Salvatoris innumerata & inviolata condita creverunt, &c.

C. II. ¶ Nec novitate mutari, nec improbitate mutari ecclesiarum privilegia debent.

Item Leo Papa Martino Augusti, e. p. 12. al. 5.

2. ¶ Privilegia b ecclesiarum & monasteriorum a- ctorum Patrum auctoritate instituta, nulla po- improbitate convelli, nulla novitate mutari. In- pite, auxiliante Christo, fideliter serventur, nec huius sancte sedis Pontifices pervertentur, nec famularum. Dispensatio enim nobis creat ad ad nostrum tendit reatum, si paternam regali a- ctionum nobis contentientibus vel negligentibus a- lentur.

1 ¶ Et monasteriorum] Haec vocis non sunt in neq, f. ead. privilegia sed sub late non sunt, qua ad eos ead. c. postea. ver, si ergo privilegia, & Anthonius alii in e. 2. Ceterum, quoniam de indubitate caput hoc a indubitate manu redactum est, & aliquot loci mutatum, esse sine da verba ipsa Leonis. Privilegia enim ecclesiarum huius- rum Patrum canonibus instituta, & venerabilibus synodi fixa decretis nulla possunt improbitate, nulla novitate mutari. In quo opere, auctoritate, fideliter exequendo, necesse est ne pervertantur, & ad meum tendit reatum, si paternam regali a- ctionum, quae in synodo Nicena ad totius ecclesiae meum, Spiritu Dei influente, sunt condita, nec (quod si) committente violentur, & major sit pupa meo con- tris voluntas, quam universa domus Domini communitatis utilitas.

C. III. ¶ Privilegia sua dignitate aliquibus in- siam exere non debet.

Item Gregorius Augustinus Augustinus Ep- sopo, Respon. 5.

1 ¶ Galliarum e Episcopos e nullam tibi aucto- ritatem tribuimus, quia ab antiquis patribus decernitur, quorum temporibus pallium Arelatenis Episcopos pa- pit, quem nos private auctoritate pergere non debemus. Si ergo contingat, & aliquid ex aucto- ritate provinciarum transeat, & aliquid ex aucto- ritate provinciarum transeat, cum praedicto Arelateni Episcopos gatur, ne praetermitti possit hoc, quod antea Episcopos institutio invenit. Britannorum vero omnia Episcopos tuz fraternitati committimus, ut in dolo, & in- infirmi persuasione roborentur, perverti i auctoritate corrigantur.

1 ¶ Perversi] Ad ista sunt haec ex originali.

C. IV. ¶ Statuta Apostolorum praedictorum Apostolicus destrueret non debet.

Idem Felici Episcopo, lib. 22. epist. 51.

Si ea destruerem, quae antecessores nostri statuta non construxerunt, sed everis esse iuste commo- ret; testante veritatis voce, qui ait: c. [Quae] reg-

a Luc. 6. b Matth. 7. c al. invenitur. d al. sua interpretatio. e al. aliter fieri. f Privilegia unde alioque. g al. distinctionem. h distm. 100. contra morem. i. c. Corinth. 8.

a Anst. 4. c. 2. b Inf. ead. privilegia. c Anst. 6. c. 97. d al. Episcopi. e Luc. 12.

